

Sprawa C-277/05

Société thermale d'Eugénie-les-Bains

przeciwko

Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Conseil d'État (Francja)]

Podatek VAT – Zakres zastosowania – Zдатki płacone w ramach umów dotyczących świadczenia usług podlegających podatkowi VAT, zatrzymywane przez usługodawcę w przypadku odwołania rezerwacji – Kwalifikacja

Streszczenie wyroku

Postanowienia podatkowe – Harmonizacja ustawodawstw – Podatki obrotowe – Wspólny system podatku od wartości dodanej – Podstawa opodatkowania

(dyrektywa Rady 77/388, art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 1)

Artykuł 2 ust. 1 i art. 6 ust. 1 szóstej dyrektywy 77/388 w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków powinny być interpretowane w ten sposób, że kwoty zapłacone tytułem zдатku w ramach umów dotyczących świadczenia usług hotelarskich podlegających podatkowi od wartości dodanej, w przypadku gdy klient skorzysta z uprawnienia do odwołania rezerwacji, a kwoty te są zatrzymywane przez przedsiębiorstwo hotelarskie, należy uznać za odszkodowanie ryczałtowe płacone w celu naprawienia szkody poniesionej w następstwie niewykonania umowy przez klienta, bez bezpośredniego związku z jakkolwiek odpłatnie świadczoną usługą, które jako takie nie podlega opodatkowaniu.

W istocie zapłata zдатku przez klienta i zobowiązanie przedsiębiorstwa hotelarskiego do powstrzymania się od zawarcia umowy z osobą trzecią, która uniemożliwiaaby wykonanie zobowiązania zacięgniętego wobec klienta, również nie mogą zostać uznane za świadczenia wzajemne, ponieważ w tym przypadku obowiązek ten wynika bezpośrednio z umowy zakwaterowania, a nie z zapłaty zдатku. W ten sposób, gdy w wyniku rezerwacji przedsiębiorstwo hotelarskie świadczy uzgodnioną usługę, to w rzeczywistości wykonuje ono jedynie umowę zawartą ze swym klientem, zgodnie z zasadą dotrzymywania umów. W związku z tym przestrzeganie tego obowiązku nie może zostać zakwalifikowane jako świadczenie wzajemne wobec zapłaconego zдатku.

(por. pkt 23, 25, 36 i sentencja)

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 18 lipca 2007 r. (*)

Podatek VAT – Zakres zastosowania – Zadatki płacone w ramach umów dotyczących świadczenia usług podlegających podatkowi VAT, zatrzymywane przez usługodawcę w przypadku odwołania rezerwacji – Kwalifikacja

W sprawie C-277/05

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Conseil d'État (Francja) postanowieniem z dnia 18 maja 2005 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 5 lipca 2005 r., w postępowaniu:

Société thermale d'Eugénie-les-Bains

przeciwko

Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: P. Jann, prezes izby, K. Lenaerts, E. Juhász (sprawozdawca), K. Schieman i E. Levits, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Poiares Maduro,

sekretarz: K. Sztranc-Sawiczek, administrator

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 lipca 2006 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu la Société thermale d'Eugénie-les-Bains przez adwokata X. Vuittona,
- w imieniu rządu francuskiego przez G. de Bergues'a oraz J. Graci, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Irlandii przez D. O'Hagana, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez P. McGarry'ego, BL, oraz E. Fitzsimonsa, SC,
- w imieniu rządu portugalskiego przez L. Fernandesa oraz C. Lanço, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez R. Lyala oraz M. Afonso, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 13 września 2006 r.,

wyduje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 1 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system

podatku od wartości dodanej: ujednoliconą podstawą wymiaru podatku (Dz.U. L 145, str. 1) (zwanej dalej „szóstą dyrektywą”).

2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania pomiędzy Société thermale d'Eugénie-les-Bains (zwaną dalej „Société thermale”) a Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie [ministerstwem ds. gospodarki, finansów i przemysłu] dotyczącego opodatkowania podatkiem od wartości dodanej (zwanym dalej „podatkiem VAT”) zadatków otrzymanych przez Société thermale podczas rezerwacji pokoi i zatrzymywanych przez nią w przypadku odwołania niektórych rezerwacji.

Ramy prawne

Prawo wspólnotowe

3 Zgodnie z art. 2 ust. 1 szóstej dyrektywy opodatkowaniu podatkiem VAT podlega „dostawa towarów lub usług świadczona [lub świadczenie usług dokonywane] odpłatnie na terytorium kraju przez podatnika, który jako taki występuje [działającego w takim charakterze]”.

4 Artykuł 6 ust. 1 tej dyrektywy stanowi:

„1. Termin »świadczenie usług« oznacza każdą transakcję niestanowiącą dostawy towarów w rozumieniu art. 5.

Transakcje takie mogą zawierać [obejmować] między innymi:

[...]

– przeniesienie dobra niematerialnego niezależnie od tego, czy jest ono przedmiotem dokumentu stwierdzającego istnienie prawa [czy jego istnienie zostało stwierdzone dokumentem], [...].”

5 Zgodnie z art. 11 cz. 1 A ust. 1 lit. a) dyrektywy podstawą opodatkowania jest w przypadku świadczenia usług „wszystko, co stanowi wartość wzajemnego świadczenia, które [...] świadczący usługi [usługodawca] otrzymuje lub powinien otrzymać od [...] klienta [usługobiorcy] lub osoby trzeciej, z tytułu tych dostaw [transakcji] [...]”.

Prawo krajowe

6 Zgodnie z art. 256-I Code général des impôts [ogólnego kodeksu podatkowego] podatkowi VAT podlegają dostawa ruchomości i świadczenie usług dokonywane odpłatnie przez podatnika działającego w takim charakterze.

7 Artykuł 256-IV-1° tego kodeksu przewiduje, że transakcje niestanowiące dostawy towarów są uważane za świadczenie usług.

8 Artykuł L 114-1 Code de la consommation [kodeksu konsumenta], wydany na podstawie art. 3-1 loi n° 92-60 [ustawy nr 92-60] z dnia 18 stycznia 1992 r. umacniającej ochronę konsumenta, ma następujące brzmienie:

„W braku odmiennych postanowień umownych, kwoty zapłacone zaliczkowo stanowiły zadek, który ma ten skutek, że każda ze stron może uwolnić się od zobowiązania: konsument w ten sposób, że traci zapłacony zadek, zaś osoba prowadząca działalność gospodarczą poprzez zwrot sumy dwukrotnie wyszej”.

9 Zgodnie z art. 1590 Code civil [kodeksu cywilnego], jeżeli przy przyrzeczeniu sprzedaży dano zadek, każda ze stron może odstąpić od jej wykonania, w ten sposób, że strona dająca zadek traci go, a strona, która go otrzymała, poprzez zapłatę sumy dwukrotnie wyszej.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

10 Przedmiotem działalności Société thermale mającej siedzibę w Eugénie-les-Bains (Francja) jest prowadzenie ośrodków termalnych, która to działalność obejmuje również działalność hotelarską i restauracyjną. Spółka ta otrzymuje kwoty zapłacone zaliczkowo tytułem zadatku w trakcie rezerwacji pobytu przez kuracjuszy. Kwoty te są bądź to odliczane od późniejszej zapłaty za świadczenia w trakcie pobytu, bądź te są zatrzymywane przez tę spółkę w przypadku rezygnacji przez kuracjuszy z pobytu.

11 W 1992 r. przeprowadzono kontrolę ksiąg rachunkowych Société thermale dotyczącą okresu pomiędzy 1 stycznia 1989 r. a 30 kwietnia 1992 r. W wyniku tej kontroli organ podatkowy stwierdził, że zadatki otrzymane przez Société thermale w chwili rezerwacji pobytu i zatrzymane przez nią w przypadku rezygnacji przez klientów powinny zostać opodatkowane podatkiem VAT. W dniu 8 grudnia 1994 r. wydano decyzję określającą wysokość zaległego podatku należnego od Société thermale za wspomniany okres na kwotę 84 054 FRF (12 814 ,00 euro). Rzeczona spółka odwołała się od tej decyzji do organu podatkowego, które to odwołanie zostało oddalone w dniu 14 lutego 1995 r.

12 Société thermale wniosła skargę do Tribunal administratif de Pau. Skarga ta została oddalona wyrokiem z dnia 18 listopada 1999 r. Sąd ten uznał bowiem, że wówczas, gdy zadatki są zatrzymywane przez spółkę w przypadku rezygnacji z pobytu przez klienta, stanowi one wynagrodzenie za świadczenie polegające na obsłudze klienta, zaś ożeniu akt, a także na zarezerwowaniu na jego rzecz pobytu.

13 Société thermale wniosła odwołanie od powyższego wyroku do Cour administrative d'appel de Bordeaux, który oddalił je wyrokiem z dnia 18 listopada 2003 r. Sąd ten orzekł, iż zadatki płacone przez klientów tej spółki i zatrzymywane przez nią w przypadku odwołania rezerwacji powinny być opodatkowane podatkiem VAT, po ustaleniu, że w takich okolicznościach owe zadatki należy uznać za bezpośrednie świadczenie wzajemne i wynagrodzenie za świadczenie odrębnych usług polegających na ożeniu akt klienta i zarezerwowaniu na jego rzecz pobytu.

14 Société thermale, utrzymując, że owe zadatki powinny zostać uznane za odszkodowanie zapłacone tytułem naprawienia szkody poniesionej przez nią w wyniku rezygnacji z pobytu przez klientów, i jako takie nie powinny one podlegać podatkowi VAT, wniosła do Conseil d'État o uchylenie tego wyroku.

15 W tych okolicznościach Conseil d'État postanowił zawiesić postępowanie i skierować do Trybunału następujące pytanie prejudycjalne:

„Czy kwoty zapłacone tytułem zadatku w ramach umów sprzedaży dotyczących usług podlegających [podatkowi VAT] powinny zostać uznane za wynagrodzenie za usługę rezerwacji i jako takie za podlegające [podatkowi VAT] w przypadku, gdy nabywca korzysta z

przys?uguj?cego mu prawa do odst?pienia od umowy, a kwoty te s? zatrzymywane przez sprzedawc?, czy te? powinny zosta? uznane za odszkodowanie z tytu?u szkody poniesionej w wyniku odwo?ania pobytu przez klienta, niepozostaj?ce w bezpo?rednim zwi?zku z jak?kolwiek odp?atn? us?ug?, i jako takie za niepodlegaj?ce temu podatkowi?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

16 Zwracaj?c si? ze swym pytaniem, s?d krajowy zasadniczo zastanawia si? nad tym, czy kwoty wyp?acone tytu?em zadatku przez klienta na rzecz przedsi?biorstwa hotelarskiego powinny zosta? uznane za podlegaj?ce podatkowi VAT ?wiadczenie wzajemne z tytu?u us?ugi rezerwacji w przypadku, gdy klient korzysta z przyznanego mu prawa odwo?ania tej rezerwacji, a kwoty te s? zatrzymywane przez przedsi?biorstwo, czy te? za niepodlegaj?ce temu podatkowi rycza?towe odszkodowanie z tytu?u odst?pienia od umowy.

17 Tytu?em wst?pu nale?y podkre?li?, po pierwsze, ?e definicja poj?cia zadatku mo?e ró?ni? si? w poszczególnych pa?stwach cz?onkowskich, oraz po drugie, ?e prawo do odst?pienia zwi?zane z zadatkiem mo?e wywo?ywa? ró?ne skutki w zale?no?ci od w?a?ciwego prawa krajowego. Otó?, z uwag przedstawionych przez rz?d francuski wynika, ?e w prawie francuskim skorzystanie z uprawnienia zwi?zanego z zadatkiem zwalnia zasadniczo w sposób ca?kowity osob?, która z niego skorzysta?a, z konsekwencji zwi?zanych z niewykonaniem umowy, gdy tymczasem w kilku innych pa?stwach cz?onkowskich w takiej sytuacji istnieje mo?liwo?? domagania si? odszkodowania w wymiarze przekraczaj?cym kwot? zachowanego zadatku.

18 W niniejszej sprawie badany jest przypadek, w którym strona daj?ca zادةk ma uprawnienie do odst?pienia od zobowi?zania z jednoczesn? jego utrat?, natomiast druga strona, posiadaj?c to samo uprawnienie, powinna zwróci? zادةk w dwukrotnej wysoko?ci, bez badania uprawnie?, na które jedna ze stron mog?aby si? powo?ywa? po skorzystaniu przez drug? stron? z tego uprawnienia.

19 Z orzecznictwa Trybuna?u wynika, ?e pierwsze rozwi?zanie zawarte w pytaniu prejudycjalnym mo?na zaakceptowa? jedynie wtedy, gdy istnieje bezpo?redni zwi?zek pomi?dzy ?wiadczon? us?ug? a otrzymanym ?wiadczeniem wzajemnym, w ten sposób, ?e zap?acone kwoty stanowi? rzeczywiste wynagrodzenie za wyodr?bnion? us?ug? ?wiadczon? w ramach stosunku prawnego, w którym dochodzi do wymiany ?wiadcze? wzajemnych (zob. podobnie wyroki z dnia 8 marca 1988 r. w sprawie 102/86 Apple and Pear Development Council, Rec. str. 1443, pkt 11, 12 i 16; z dnia 3 marca 1994 r. w sprawie C?16/93 Tolsma, Rec. str. I?743, pkt 14; z dnia 21 marca 2002 r. w sprawie C?174/00 Kennemer Golf, Rec. str. I?3293, pkt 39, oraz z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie C?210/04 FCE Bank, Zb.Orz. str. I?2803, pkt 34).

20 Tymczasem nale?y stwierdzi?, ze w niniejszej sprawie przes?anki te nie zosta?y spe?nione.

21 Zawarcie umowy, a co za tym idzie, istnienie zwi?zku prawnego pomi?dzy stronami, zazwyczaj nie zale?y od zap?aty zadatku. Poniewa? nie jest on elementem konstytutywnym umowy zakwaterowania, jawi si? jako element fakultatywny nale??cy do zakresu swobody kontraktowej stron.

22 W ten sposób klient mo?e poczt?, a nawet ustnie, wyst?pi? z wnioskiem o rezerwacj? pobytu, którego przyj?cie przez przedsi?biorstwo hotelarskie mo?e w zale?no?ci od przyj?tej przez niego praktyki nast?pi? poczt?, a nawet ustnie, bez ??dania zadatku. Przyj?cie rezerwacji na tych warunkach nadal powodowa? b?dzie powstanie mi?dzy stronami stosunku prawnego obejmuj?cego obowi?zek za?o?enia przez przedsi?biorstwo hotelarskie akt klienta i zarezerwowania jego pobytu.

23 Zap?ata zadatku przez klienta i zobowi?zanie przedsi?biorstwa hotelarskiego do powstrzymania si? od zawarcia umowy z osob? trzeci?, która uniemo?liwia?aby wykonanie zobowi?zania zaci?gni?tego wobec klienta, równie? nie mog? zosta? uznane, w przeciwie?stwie do tego, co utrzymuje rz?d francuski, za ?wiadczenia wzajemne, poniewa? w tym przypadku obowi?zek ten wynika bezpo?rednio z umowy zakwaterowania, a nie z zap?aty zadatku.

24 W rzeczywisto?ci bowiem, zgodnie z ogólnymi zasadami prawa cywilnego, ka?da ze stron ma obowi?zek dotrzymania umowy i wykonania przewidzianego w niej ?wiadczenia. Obowi?zek dotrzymania umowy nie wynika zatem z zawarcia specjalnie w tym celu odr?bnego porozumienia. Obowi?zek rzeczywistego wykonania tej umowy nie zale?y równie? od ewentualnego odszkodowania lub kar umownych za opó?nienie, od istnienia zastawu lub zadatku, lecz wynika z samej umowy.

25 W ten sposób, gdy w wyniku rezerwacji przedsi?biorstwo hotelarskie ?wiadczy uzgodnion? us?ug?, to w rzeczywisto?ci wykonuje ono jedynie umow? zawart? ze swym klientem, zgodnie z zasad? dotrzymania umów. W zwi?zku z tym przestrzeganie tego obowi?zku nie mo?e zosta? zakwalifikowane jako ?wiadczenie wzajemne wobec zap?aconego zadatku.

26 Poniewa? obowi?zek dokonania rezerwacji wynika z samej umowy zakwaterowania, a nie z zap?aty zadatku, brak jest bezpo?redniego zwi?zku pomi?dzy ?wiadczon? us?ug? a otrzymanym ?wiadczeniem wzajemnym (ww. wyroki w sprawie Apple and Pear Development Council, pkt 11 i 12, w sprawie Tolsma, pkt 13, a tak?e w sprawie Kennemer Golf, pkt 39). Okoliczno??, i? kwota zadatku w przypadku zaj?cia zarezerwowanego pokoju odliczana jest od ceny tego pokoju, potwierdza, ?e zadatek nie stanowi wynagrodzenia za niezale?ne i mo?liwe do wyodr?bnienia ?wiadczenie.

27 Poniewa? zadatek nie stanowi wynagrodzenia za niezale?ne i mo?liwe do wyodr?bnienia us?ugi, w celu udzielenia odpowiedzi s?dowi krajowemu nale?y zbada?, czy zadatek stanowi odszkodowanie za odst?pienie od umowy zap?acone w celu naprawienia szkody poniesionej w wyniku odwo?ania rezerwacji przez klienta.

28 W tym zakresie nale?y przypomnie?, ?e stronom przys?uguje swoboda ustalenia, z poszanowaniem przepisów imperatywnych i porz?dku publicznego, tre?ci ??cz?cego ich stosunku prawnego, w??czywszy w to konsekwencje ewentualnego odst?pienia lub niewykonania ich zobowi?za?. Niemniej jednak, mog? one zamiast szczegó?owego okre?lania swoich obowi?zków, odwo?a? si? do ró?nych instrumentów prawa cywilnego.

29 Strony mog? wi?c zamie?ci?, na wypadek niewykonania zobowi?za? umownych, klauzule dotycz?ce odszkodowania, kar umownych, zastawu lub zadatku. Pomimo i? instrumenty te maj? za zadanie wzmocni? zobowi?zania umowne stron, a niektóre ich funkcje s? identyczne, ka?dy z tych instrumentów ma w?asne cechy szczególne.

30 W szczególno?ci w odniesieniu do zadatku nale?y przypomnie? po pierwsze, ?e stanowi on oznak? zawarcia umowy w zakresie, w jakim ich zap?ata oznacza domniemanie istnienia umowy. Po drugie, zadatek sk?ania strony do wykonania tych umów, poniewa? strona daj?ca zadatek mo?e straci? kwot? stanowi?c? jego warto??, a druga strona zobowi?zana jest do zwrotu podwójnej jego warto?ci w przypadku braku wykonania. Po trzecie, zadatek stanowi odszkodowanie rycza?towe, jako ?e jego zap?ata zwalnia jedn? ze stron od obowi?zku wykazania kwoty szkody poniesionej w wyniku odst?pienia przez drug? stron? od zobowi?zania umownego.

31 Poniewa? zadatki w sektorze hotelarskim co do zasady odpowiadaj? wy?ej opisanym cechom, g?ównym ich celem jest ustanowienie oznaki zawarcia umowy, nak?onienie do jej

wykonania oraz ewentualne odszkodowanie ryczałtowe.

32 Podczas gdy w przypadku prawidłowego wykonania umowy zadek podlega odliczeniu od ceny usług świadczonych przez przedsiębiorstwo hotelarskie i w związku z tym podlega on podatkowi VAT, to zatrzymanie zadatku będzie przedmiotem sprawy przed sądem krajowym jest z kolei konsekwencją odwołania rezerwacji przez klienta zgodnie z przyznanym mu prawem i służy naprawieniu szkód poniesionych przez to przedsiębiorstwo w wyniku odstąpienia. Takie odszkodowanie nie stanowi wynagrodzenia za świadczenie i nie stanowi czegokolwiek podstawy opodatkowania podatkiem VAT (zob. podobnie odnośnie do odsetek za opóźnienie, wyrok z dnia 1 lipca 1982 r. w sprawie 222/81 BAZ Bausystem, Rec. str. 2527, pkt 8–11).

33 Wniosku tego nie podważa – w przeciwieństwie do tego, co twierdzi rząd portugalski – ani okoliczności, że w większości przypadków wartość szkody i wartość zatrzymanego zadatku nie pokrywa się, ani też możliwość, że pokoje zwolnione w wyniku odwołania rezerwacji zostaną zajęte przez nowych klientów. W rzeczywistości bowiem, jeżeli chodzi o odszkodowanie ryczałtowe, normalną rzeczą jest, że wartość poniesionej szkody może przekraczać wartość zadatku zatrzymanego przez przedsiębiorstwo hotelarskie lub też może być niższa od tej kwoty.

34 Ponadto zasada, zgodnie z którą, w przypadku gdy przyczyna niewykonania umowy leży po stronie przedsiębiorstwa hotelarskiego, zwrotowi podlega zadek w podwójnej wysokości, jedynie potwierdza jego kwalifikację jako odszkodowania ryczałtowego za odstąpienie, nie zaś jako wynagrodzenia za świadczenie. W rzeczywistości bowiem, w tym ostatnim przypadku, klient nie wykonuje w sposób oczywisty na rzecz tego przedsiębiorstwa żadnego świadczenia.

35 Ponieważ z jednej strony zadek nie stanowi wynagrodzenia pobieranego przez przedsiębiorstwo hotelarskie tytułem rzeczywistego świadczenia wzajemnego za niezależną i możliwą do wyodrębnienia usług świadczoną na rzecz klienta, oraz z drugiej strony zatrzymanie zadatku w następstwie odwołania pobytu przez klienta ma na celu naprawienie skutków niewykonania umowy, należy stwierdzić, że ani zapłata, ani zatrzymanie zadatku, ani jego zwrot w podwójnej wysokości nie należy do zakresu art. 2 ust. 1 szóstej dyrektywy.

36 Z uwagi na powyższe, na skierowane pytanie należy odpowiedzieć, iż art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 1 szóstej dyrektywy powinny być interpretowane w ten sposób, że kwoty zapłacone tytułem zadatku w ramach umów dotyczących świadczenia usług hotelarskich podlegających podatkowi VAT, w przypadku, gdy klient skorzysta z uprawnienia do odwołania rezerwacji, a kwoty te są zatrzymywane przez przedsiębiorstwo hotelarskie, należy uznać za odszkodowanie ryczałtowe zapłacone w celu naprawienia szkody poniesionej w następstwie niewykonania umowy przez klienta, bez bezpośredniego związku z jakimkolwiek odpłatnie świadczoną usługą, które jako takie nie podlegają opodatkowaniu.

W przedmiocie kosztów

37 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 2 ust. 1 i art. 6 ust. 1 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku powinny być interpretowane w ten sposób, że kwoty zapłacone tytułem zadatku w ramach umów dotyczących świadczenia usług hotelarskich podlegających podatkowi VAT, w przypadku, gdy klient skorzysta z uprawnienia do odwołania rezerwacji,

a kwoty te s? zatrzymywane przez przedsi?biorstwo hotelarskie, nale?y uzna? za odszkodowanie rycza?towe p?acone w celu naprawienia szkody poniesionej w nast?pstwie niewykonania umowy przez klienta, bez bezpo?redniego zwi?zku z jak?kolwiek odp?atnie ?wiadczon? us?ug?, które jako takie nie podlega opodatkowaniu.

Podpisy

* J?zyk post?powania: francuski.